

РЕШЕНИЕ

№ 2589

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 46 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ

при участието на секретаря ЙОРДАНКА Г. ЦИКОВА
като разгледа докладваното от КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ Гражданско дело № 20231110116951 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на ЮЛ, ЕИК : ***, със седалище и адрес на управление: адрес */правоприемник на ЮЛ, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: адрес/* срещу А. Г. Г., ЕГН: *****, с адрес: адрес.

Моли се съда да приеме за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество следните суми: 505,55 лв., представляваща главница по Договор за револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта № CARD-15160879 от 12.08.2017г., ведно със законната лихва от 30.09.2020 г. до изплащане на вземането, възнаградителна лихва в размер на 27,89 лв. за периода от 01.12.2019 г. до 11.05.2020 г., мораторна лихва в размер на 17,06 лв. за периода от 11.05.2020 г. до 16.09.2020 г., за които в полза на ищеца била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№55004/2020 г. на СРС.

Твърди се, че на 12.08.2017 г. между ЮЛ и А. Г. Г. бил сключен револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта № CARD-15160879. Съгласно договора за. усвояване на револвиращия кредит кредиторът издава на кредитополучателя кредитна карта ***. Чрез картата се извършва идентификация на кредитополучателя и се осъществява отдалечен достъп до отпуснатия на кредитополучателя револвиращ кредитен лимит. Минимална месечна погасителна вноска представлява минималната месечна сума, която картодържателят следва да направи до падежа, за да започне да възстановява кредитния лимит. Кредитополучателят е длъжен да я внася всеки месец, за да не изпада в просрочие и кредиторът да не блокира картата. Револвиращата функционалност предоставя възможност на картодържателите да заемат многократно средства от определения им кредитен лимит посредством предоставената им карта, като изплатените суми по усвояния кредит са отново на разположение след погасяването им. Картодържателят разполага с възможността да погасява усвояния кредитен лимит посредством минимална месечна вноска. като в настоящия случай максималният кредитен лимит е в размер на 1000 лева. За използването на реводвиращия кредит кредитополучателят дължи лихва, начислявана върху усвояния размер на кредитния лимит за времето на ползването му (чл. 14). ГПР е изчислен при допускането, че общият размер на кредита е усвоен незабавно и изцяло за срок от една година и се погасява на равни месечни вноски, с неизменни до края на срока разходи,

съгласно условията на договора за кредит. За използването на кредитната карта кредитополучателят заплаща и таксите предвидени в тарифата. В чл. 16 от договора е предвидено, че кредиторът има право да блокира кредитната карта по собствено решение, по искане на кредитополучателя, при изтичането на валидността на картата и/или при неплащане на една или повече месечни погасителни вноски.

Твърди се, че на 30.10.2017 г. е извършено усвояване чрез функционалността покупка на изплащане по револвиращ кредит с код на усвояването CREX-15160866 за закупуването на стоки и услуги на изплащане на стойност в общ размер, посочен на стр. 1 от Договора в параграф „Параметри и услуги“. За ползването на услугата по чл. 4 от договора е договорен ГЛП и ГПР в размер, посочен на страница 1 от процесния договор в поле „Параметри и условия“, като е посочена и общата стойност на плащанията. Падежът по кредита е на всяко 1-во число от месеца и тогава се дължи фиксираната месечна вноска, определена по него.

Поддържа се, че А. Г. Г. е преустановил редовното обслужване на револвиращия потребителски кредит на 01.12.2019 г., към която дата е последното плащане по заема. При забава на една или повече месечни погасителни вноски кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата. При просрочване на две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората непогасена вноска, вземането на кредитора става предсрочно изискуемо в целия му размер, включително всички определени по договора надбавки ведно с дължимото обезщетение за забава, предвид което на 21.05.2020 г. на длъжникът е изпратена покана за доброволно изпълнение, с която кредитът е обявен за изискуем.

Претендират се разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответната страна е депозирала отговор на исковата молба чрез назначения особен представител, с който се оспорват исковете по основание и размер. Сочи се, че липсват данни относно предоставянето на сумата по револвиращия кредит на ответника, както и използването на сумата.

Оспорва се дължимостта на възнаградителна лихва в размер на 27,89 лв., предвиден лихвен процент - 19% и ГПР 25,79%, които дължими по неравноправни клаузи. Сочи се, че в чл. 24 от ЗПК е предвидено, че за договора за потребителски кредит се прилагат и разпоредбите на чл. 143-148 от ЗЗП. Съгласно чл. 143 от ЗЗП неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискванията за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя. По аргумент от чл. 6, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО неравноправните клаузи не обвързват потребителя.

Сочи се, че договорът за потребителски кредит е изцяло недействителен, като на основание чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК във вр. чл. 23 от ЗПК.

Твърди се, че липсва подробен погасителен план, изискуем от чл. 11, ал.1, т. 11, 12 и др., съгласно които Погасителният план следва да включва подробна информация за потребителя, съответно - разбивка, какво се включва във всяка анюитетна вноска - главница, лихва, ГПР, и т.н.(размер и вид на компонентите).

Оспорва се представения Договор за отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и използване на кредитна карта CARD-15160879, както и разписка, месечно извлечение от 15.04.2020г. и „Последна покана“ от 21.05.2020г., като се сочи, че положените подписи на договора се различават съществено от подписа на ответника, положен върху Товарителница от 25.08.2017г. Въвежда се твърдение, че поканата не е връчена на ответника и няма данни изобщо да му е била изпращана.

Прави се възражение за изтекла погасителна давност.

Като съобрази доказателствата по делото и закона, съдът намира следното от фактическа страна:

По делото е представено копие на договор за кредит CARD-15160879 от 12.08.2017 г. , орторизационен код а564985а, усвояване CREX-15160866, сключен между ЮЛ .“ . с ЕИК ***/ чийто правопреемник е ЮЛ- кредитор и А. Г. Г. - кредитополучател.

Съгласно договора кредиторът отпуска на кредитополучателя револвиращ кредит в размер на 1000 лева. Кредиторът издава на кредитополучателя кредитна карта ***, чрез която се извършва идентификация на кредитополучателя и се осъществява отдалечен достъп

до отпуснатия на кредитополучателя револвиращ кредит. Съгласно т. 13 месечни погасителни вноски се правят до 1 число на месеца, следващ издаването на извлечението в най-малко в минимален размер съгласно тарифата. Според т. 14 за ползването на револвиращия кредит, кредитополучателя дължи годишна лихва, начисляваща се върху усвоения размер на кредитния лимит за времето на ползването му. За използване на картата, кредитополучателят дължи такса съгласно Тарифата.

Съгласно т. 17 при забава на една или повече месечни погасителни вноски кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата върху всяка забавена погасителна вноска.

Съгласно усвояване CREX-15160866 към договор за кредит CARD-15160879 е извършено усвояване на сума в размер на 729 лева за финансиране на стока климатик марка ***, модел ***. Кредитополучателят се е съгласил да върне сумата при следните параметри и условия: годишен лихвен процент- 13.73%, , годишен процент на разходите- 14.64 %, брой месечни вноски 6 –01.10.2017 г., 01.11.2017 г., 01.12.2017 г., 01.01.2018 г., 01.02.2018 г. и 01.03.2018 г., размер на месечната вноска: 127.33 лева.

По делото е назначена, изслушана в съдебно заседание и приета съдебно-счетоводна експертиза. Вещото лице е установило, че с извършената покупка от ЮЛ на изплащане е усвоена сумата от 729.00 лв. от предоставения кредитен лимит и по картата за първия отчетен период е имало разполагаема сума в размер на 271.00 лв. Видно от изготвената Таблица №1 към ССЧЕ ответникът е усвоявал през периода 15.09.2018 г. -15.01.2019 г. общо сума в размер на 1790 лева / 2519 лева – 729 лева/.

Констатирано е, че усвоеният кредитен лимит по кредитната карта с номер CARD-15160879, с включени лихви и такси е общо в размер на 3 174.09 лв., в това число:

- главница - 2 519.00 лева;□
- лихва от стоков кредит -34.98 лева;
- начислени лихви по КК - 258.56 лева;
- начислени месечни такси - 180 лева;
- такси за теглене от сметка – 75.40 лева и
- застрахователни премии -106.15 лева.

Вещото лице е установило, че на дата 13.12.2018г. е извършено плащане по КК на сума в размер на 1100.00 лв., с което ползвания кредитен лимит е изцяло погасен и лицето разполага отново с кредитен лимит от 1000.00 лв. С извършеното погасяване на 13.12.2018г. стоковият кредит е погасен изцяло и формираните задължения към 16.09.2020г. са породени от извършени тегления от АТМ на дата 19.12.2020г., общо в размер на 1010.00 лв.

Вещото лице е направило извод, че платените суми за погасяване на задължения по КК са общо в размер на 2 640.65 лева, а задължението по КК представлява разликата между усвоените суми, включително лихви и такси, и платените суми. Посочено е , че задължението по КК към 11.05.2020г. е в размер на 533.44 лв. /3174.09-2640.65 = 533.44/, като дължимата сума от 533.44 лв. включва : главница : 505.55 лв., начислена и непогасена възнаградителна лихва : 27.89 лв., за пер. 01.12.2019 - 11.05.2020г. и законна лихва за периода от 11.05.2020г. до 16.09.2020г. върху главницата от 505.55 лв. в размер на 17.06 лв.

На въпрос, вещото лице като съобрази клаузите по процесния договор, включи всички допускания, описани в чл. 19, ал. 1 от ЗПК да посочи какъв е реалния ГПР на. процесния договор е даден отговор, че ГПР е 23.82 %.

По делото е представено и едно уведомително писмо с дата 21.05.2020 г., с което ЮЛ . уведомява ответника, че упражнява правото да обяви вземанията по кредита за предсрочно изискуеми. Няма данни уведомителното писмо да е връчено на ответника. Същото е връчено на назначения особен представител с исковата молба.

Установява се от приложеното ч.гр.д. 55004/2020г по описа на СРС, че по заявление на ЮЛ ., рег. №*** против ответника е издадена Заповед за изпълнение по чл.410 ГПК от 12.03.2021 г. за изпълнение на парично задължение за сумата от 505,55 лв., представляваща

дължима главница по Договор за револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта № CARD-15160879 от 12.08.2017г., ведно със законната лихва от 30.09.2020 г. до изплащане на вземането, възнаградителна лихва в размер на 27,89 лв. за периода от 01.12.2019 г. до 11.05.2020 г., мораторна лихва в размер на 17,06 лв. за периода от 11.05.2020 г. до 16.09.2020 г.

При така установената фактическа обстановка, настоящият състав на Районен съд-София достига до следните правни изводи:

Предявеният установителен иск по чл.422 от ГПК е допустим предвид издадената в полза на ищеца заповед за изпълнение по реда на чл.410 ГПК, която е връчена на длъжника по реда на чл. 415, т. 2 ГПК, а исковата молба е предявена в едномесечния срок по чл.415, ал.4 от ГПК.

Правната квалификация на предявените искове е чл. 79, ал. 1, предл. първо ЗЗД, във вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД във вр. чл. 9 ЗПК и чл. 86 ЗЗД във вр. с чл. 422 ГПК във вр. чл. 415 ГПК.

В тежест на ищеца е да установи наличието на валидно облигационно правоотношение между страните, породено от договор за потребителски кредит, по който е изпълнил задълженията си /в т.ч. реалното предоставяне на заемната сума/ точно, както и наличието на възникнало в полза на ищеца изискуемо вземане срещу ответника за заплащане на претендираните парични суми на соченото основание. В тежест на ответника е да установи настъпили правопогасяващи, правоунищожавачи или правоотлагащи юридически факти.

От представените по делото писмени доказателства се установява, че ЮЛ . и ответника А. Г. Г. са били в облигационни отношения, възникнали по силата на договор за потребителски кредит/ кредитна линия/. Спрямо този договор се прилагат разпоредбите на ЗПК и ЗЗП.

Между страните по делото е сключен договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 9 ЗПК, тъй като същият изпълва всички изисквания, заложили в легалната дефиниция - договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне. Страните по този договор са потребителят – физическо лице и кредиторът – юридическо лице. Договорът е сключен в предвидената в закона /чл. 10, ал. 1 ЗПК/ писмена форма, като съдържа всички необходими реквизити.

От заключението на вещото лице, се установява, че първоначално ответникът е усвоил изцяло сумата от 729 лева за финансиране на стока климатик марка ***, модел *** като същата е преведена директно на търговски партньор. След това ответникът е продължил да ползва предоставената му кредитна карта като е усвоил чрез използване на платежния инструмент сума в общ размер на 1790 лева. Ответникът е извършвал плащания по кредита, като вещото лице е констатирало, че към настоящия момент непогасени са сумите 505.55 лв.- непогасена главница, 27.89 лв. - начислена и непогасена възнаградителна лихва за период 01.12.2019 - 11.05.2020г. и законна лихва за периода от 11.05.2020г. до 16.09.2020г. върху главницата от 505.55 лв. в размер на 17.06 лв.

Съдът при служебно извършената проверка за неравноправни клаузи не намира такива в договора за кредит. Не са налице и предпоставките на чл. 22 от ЗПК, за да бъде обявен процесния договор за потребителски кредит за недействителен.

Съдът служебно констатира, че не е налице нарушение на чл. 10, ал.1 от ЗПК. Съдът при преценка за наличие на нарушение касаещо размера на шрифта приема, че решаващи са стилът, на който е изписан текстът на договора, отстоянията между редовете, разположението на текста върху страницата – идеята на законодателя е съдържанието на договора да е достатъчно ясно и четливо от кредитополучателя, така че да се запознае без затруднение с него при подписване на договора. Според настоящия съдебен състав представеният по делото договор ведно с погасителен план и общи условия са достатъчно

четливи, при запознаване с тях потребителят лесно може да се ориентира в съдържанието им. Ето защо и съдът счита, че липсва нарушение, което да доведе до недействителност на договора, след като останалите изисквания на закона са изпълнени.

Не е необходимо договорът за кредит да съдържа извлечение под формата на погасителен план, съгласно съдебната практика по приложение на Директивата. Нещо повече- кредитодателят е длъжен да предостави само при поискване/т.12 на чл. 11, ал. 1 ЗПК/ извлечение под формата на погасителен план. В конкретния случай се касае за кредитна линия с минимални равни месечни вноски на определена дата. Отделно от това по първоначално усвоения кредитен лимит за покупка на стока е налице и погасителен план по смисъла на т. 11 на чл. 11, ал. 1 от ЗПК включващ всяка една погасителна вноска, инкорпориран в самия договор. Подробно извлечение съдържащо информация по смисъла на т. 12 на чл. 11, ал. 1 ЗПК / в т.ч. какъв размер от главницата и лихвата се погасява, както и техния остатъчен размер/ е наличен и по делото.

Видно от изводите на вещото лице така уговорения годишен процент на разходите отговаря на законовото изискване да не надвишава петкратния размер на законната лихва на годишна база по смисъла на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Клаузата от договора, определяща размера на годишния лихвен процент /възнаградителната лихва/ не е нищожна поради противоречие с добрите нрави. С оглед на прогласената свобода на договаряне в чл. 9 от ЗЗД страните са свободни да определят съдържанието на облигационните отношения, в които влизат, като са ограничени единствено от повелителните норми на закона и добрите нрави. В случай, че уговореният в договора годишен процент на разходите, който включва и годишния лихвен процент по кредита, не надвишава пет пъти законната лихва/ на годишна база/, както изисква чл. 19, ал. 4 от ЗПК, то не противоречи на добрите нрави клауза, с която страните да уговарят и по-голям от трикратния размер на законната лихва размер на възнаградителната лихва, а дори и такава също не е налице.

С оглед на тези обстоятелства, следва да се приеме, че в тази насока правата на заемателя не са ограничени и договорът не е недействителен, поради нарушение на чл.10, ал.1, чл.11, ал.1, т.9, т. 10, т. 11 и т. 12 от ЗПК.

Така при отчитането на извършените от кредитополучателя плащания съдът приема, че ответникът дължи именно претендираните с исковата молба суми.

От страна на ответника своевременно е направено възражение за изтекла погасителна давност. Съгласно нормата на чл.114, ал.1 ЗЗД давностният срок започва да тече от момента, в който вземането е станало изискуемо. Настоящият иск се счита предявен от момента на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК/ чл. 422, ал. 1 ГПК/ – 09.11.2020 г. Последното усвояване на част от кредитния лимит от страна на ответника е на 01.02.2019 г. , като съгласно правилата на т. 13 от договора минимална погасителна вноска се дължи в месеца следващ издаване на извлечение за осъществената трансакция, т.е. в процесния случай март 2019 г. към задължението на длъжника е приложима общата петгодишна погасителна давност, закрепена в разпоредбата на чл.110 ЗЗД /Решение № 261 от 12.07.2011 г. по гр. д. № 795/2010 г. на ВКС, ГК, IV Г.О. и Решение № 28 от 05.04.2012 г. по гр. д. № 523/2011 г. на ВКС, ГК, III Г.О./. По арг. от чл.111, б. „в“ ЗЗД, вземането за лихви се погасява с кратка тригодишна давност /Решение № 38/26.03.2019 г., постановено по т. д. № 1157/2018 г. на ВКС, II Т.О./ Към датата на завеждане на иска - 09.11.2020 г. не е изтекла нито общата, нито кратката погасителна давност.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК, на ищеца се следват деловодни разноски за настоящото производство, чийто размер, възлиза на 850 лева - 50 лева държавна такса, 400 лева – депозит за особен представител, 300 лева-депозит за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в размер на 100 лева по реда на чл.78, ал.8 от ГПК, вр. с чл.37, ал.1 от ЗПрП вр. с чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ/.

Съгласно мотивите към т. 11г от ТР №4/2013 на ОСГТК на ВКС съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе

за делимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. Видно от приложените към заповедното производство доказателства следва да се присъдят разноски - 75 лева.

Водим от горното и на основание чл.235 и чл.236 от ГПК, Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на А. Г. Г. , ЕГН: *****, с адрес: адрес, **че дължи на ЮЛ, ЕИК :*****, със седалище и адрес на управление: адрес /правоприемник на ЮЛ, *рег. №***, действащо чрез ЮЛ ., *ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: адрес/, на основание чл. 79, ал. 1, предл. първо ЗЗД, във вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД във вр. чл. 9 ЗПК и чл. 86 ЗЗД, **сумите 505,55 лв.**, представляваща **главница** по Договор за револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта № CARD-15160879 от 12.08.2017г., **ведно със законната лихва от 30.09.2020 г.** до изплащане на вземането, **възнаградителна лихва в размер на 27,89 лв.** за периода от 01.12.2019 г. до 11.05.2020 г., **мораторна лихва в размер на 17,06 лв.** за периода от 11.05.2020 г. до 16.09.2020 г., за които в полза на ищеца била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№55004/2020 г. на СРС.

ОСЪЖДА А. Г. Г. , ЕГН: *****, с адрес: адрес, **да заплати на ЮЛ, ЕИК :***** съдебно-деловодни разноски в размер на 850 лева за настоящото производство и 75 лева за ч.гр.д. №55004/2020 г. на СРС.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____